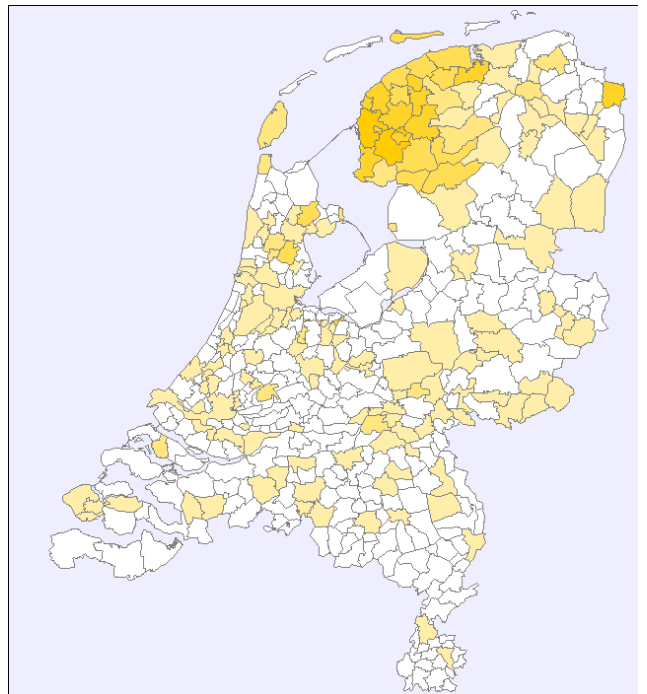

Abe,

Abe is oorspronkelijk een verkorting van een Germaanse naam met adel-'adel'(zie adel-), waarvan het tweede lid met *b-* begint, bijvoorbeeld *Adelbert*, vr. *Adelburg*. (vgl. Bach 91: *Alburgis=Abele*), vgl. *Appel=Albert* te Vriezenveen.

Tot de mogelijkheden behoort ook herkomst van een *alf*-naam, waarvan het tweede lid eveneens met *b-* begint, bijv. *Alberik*(zie ald.). Zie ook *Ade*, *Ebe*. – Vroeger was de naam meer verbreid, vgl. pln. als *Abbekerk*, *Abbenbroek* en *Mansion*, in bronnen van de 7^e -10^e eeuw. Aangezien de Germanen de meeste invloed hebben gehad in Friesland, Groningen en Drenthe is het niet meer dan logisch dat deze varianten dan ook vooral in het Noorden van Nederland voorkomen en minder in het Zuiden waar de Romeinen het meer voor het zeggen hadden.

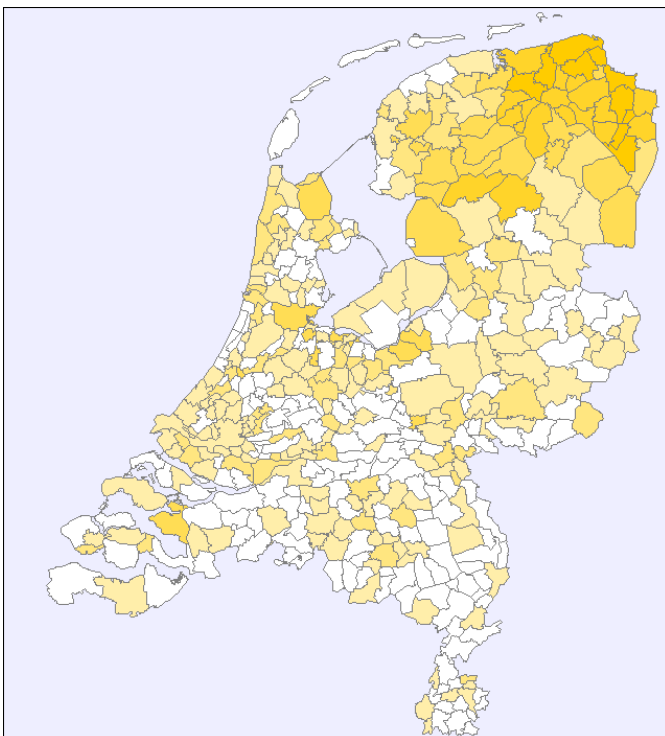
Figuur 1 *Verspreidingskaart Abe*

Over het algemeen zijn de varianten van *Abel* alles behalve populair. *Abel*, *Abe* en *Abele* komen het meest voor bij de mannen en *Abeltje* en *Abelina* bij de vrouwen. De rest van de varianten komt minder dan 200 keer voor. De mannelijke variant doet het iets beter dan de vrouwen en de varianten komen vooral in Friesland en daarnaast in iets mindere mate in Groningen en Drenthe voor.

De grondvorm *Abe* kwam vooral veel in het Westen van Friesland voor, maar heeft zich in de loop der jaren over heel Nederland verspreid. Er zijn zo'n 1000 jongens met deze naam. Vanaf ong. 1995 een duidelijke stijging; nu zo'n 28 geboortes per jaar.

In 1995 werd het *Abe Lenstra* stadion geopend wat ongetwijfeld invloed heeft gehad op de stijging.

De vormen *Abbo* en *Abbe* komen nog voor in Drenthe maar deze lijken te verdwijnen. Volgens vd Schaar zou de naam *Abbo* in Groningen voorkomen, maar dit is niet meer het geval.

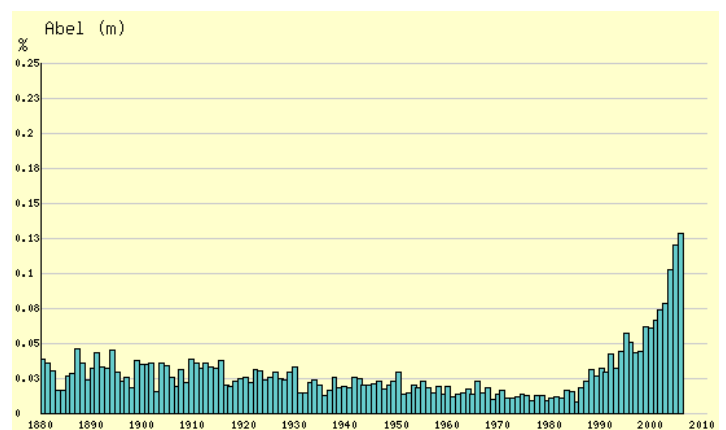

Figuur 2 *Verspreidingskaart Abel*

Abel is met 3000 jongens de populairste variant van de naam *Abe*. De naam komt vooral voor in Groningen en vd Schaar merkt op dat deze namen ook vroeger (en nog steeds wel) in Drenthe te vinden waren.

Abel is een populairdere naam dan *Abe*. Vooral na 1996 stijgt het aantal kinderen met de naam *Abel*. Dit komt waarschijnlijk door de oprichting van de band *Abel* in 1996 en de verfilming van het boek '*Abeltje*' van Annie M.G. Schmidt in 1998.

De vraag is echter of *Abel* wel een echte variant is van *Abe*. *Abel* is namelijk de tweede zoon van Adam en Eva, wat op een Bijbelse naam zou duiden. Toch wordt *Abel* ook als vlevorm van *Abe* gezien. De kans is groot dat de *Abels* uit het Midden/Zuiden/Westen van Nederland afgeleid zijn van de Bijbelnaam *Abel*.

Figuur 3 *Populariteit Abel*

Een andere variant van *Abe* is *Abele*. Deze naam komt ongeveer 300 keer voor en is eigenlijk alleen maar in Friesland te vinden. Maar ook deze naam is niet populair. Vormen als *Aebel*, *Aeble*, *Aibel*, *Eabe*, *Eabele*, *Eapke* en *Oabel* komen zelfs minder dan tien keer voor. De bekendere vorm *Epke*, bekende turner, komt niet van *Abe*, maar van de grondvorm *Ebe*.

De vrouwelijke vorm van *Abel* is *Abeltje*. Dit is met bijna 400 naamdraagsters de meest voorkomende vrouwelijke variant. Deze naam komt vooral voor in het Oosten van Groningen en in Friesland. De naam verliest echter populariteit en wordt na 1978 niet meer gegeven. Ook de spellingsvarianten *Aebeltje*, *AEbeltje*, *Abeltsje* en *Aibeltje* worden nu niet meer gegeven. Opvallend is dat de naam *Abeltje* ondanks de film voor een jongen vrijwel niet voorkomt.

Andere vrouwelijke vormen zijn *Abelia*, *Abélia* wat verfraaiingen van *Abeltje zijn*. Namen als *Abbe*, *Abeke*, *Abigje*, *Abichje*, *Aby*, *Eabel*, *Eabeltsje* en *Oabeltje* komen nauwelijks meer voor.

Een nog redelijk vaak voorkomende vrouwelijke variant is *Abelina* of *Abellina*. Deze namen komen voor in het Oosten van Groningen en Drenthe.

Namen als *Aibel*, *Oabel*, volgens vd Schaar voorkomend in Groningen, komen bijna helemaal niet meer voor.

Figuur 4 *Verspreidingskaart Abeltje (vr)*

Populair is de alternatieve schrijfwijze AE of EA. De vorm *AEbele* komt zelfs vaker voor dan de vorm *Aebele*. Ook *AEbeltje* en *Aebeltje* zijn ongeveer even populair. De naam *Aby* lijkt op de vaker voorkomende Engelse vorm *Abby*. Deze namen zijn echter niet aan elkaar verwant.

Een vergeten vorm door vd Schaar is de verkortingsvorm *Ab*. Deze naam is weliswaar de verkorting van *Abraham* of *Albert*, maar deze naam kun je ook als verkorting van *Abe* zien. Deze naam komt ongeveer 40 keer voor, verspreid over heel Nederland en waarschijnlijk vaker afgeleid van *Abraham* dan van *Abe*.